

Összefoglaló értékelés

a DAOP-6.2.1/13/K-2014-0002; DDOP-; ÉMOP-;ÉAOP-; KDOP-;KMOP-;NYDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 azonosítószerű „Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban (fővárosi kerületekben) – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projektek keretében

Azonosítók:

Település neve: **ENYING**

Településfejlesztési dokumentum fajtája: MV, TK, ITS

A. Az értékelés legfontosabb pozitív megállapításai

- A MV 1.5.1. fejezetének összefoglaló ábrája jó ötlet. A fejezet végi szöveges elemzés is dicsérhető.
- A MV 1. fejezetének régiós/megyei/járási szinten elemzett pozíciós vizsgálata Enying helyzetének bemutatására kiemelkedő része az anyagnak. A járásközponti szerepkört, a funkcionális tér- és településkapcsolatokat is röviden bemutatják. Jó lett volna egy térképen is ábrázolni a járás településeit.
- A MV 1.11.1. fejezete és 1.12. fejezete szemléletes térképekkel, műholdfelvételekkel segíti az áttekinthetőséget.
- A MV „Közlekedés” fejezete szemléletes térképeivel, rövid és releváns tartalmával kiemelendő.
- Az ITS 1.1.1. fejezetében Enying stratégiai célrendszerének összevetése a korábbi és most készülő tervdokumentumok között hasznos, informatív megoldás.
- Az ITS 6.3. fejezete az együttműködés tereit határozza meg, lényegre törő, áttekinthető, tartalmával pozitív példát jelent. A felvázolt településfejlesztési elvek között megjelenik nevesítve a térségi (egész pontosan város-vidék) együttműködés is.

B. A dokumentum formai, szerkesztési színvonala

- A dokumentumok nyelvhelyessége összességében megfelelő, a fogalmazás érthető.
- A szerkesztés világos, a Kormányrendeletet szorosan követi, a tartalmi elemek megfelelőek mind az MV, mind a TK, mind az ITS esetében.
- Az MV-ban feltüntetett diagramok egy része a gyengébb felbontása miatt némileg rontja a külalakot (természetesen az anyag szakmai minőségét ez nem befolyásolja).
- A dokumentumok külalakja ugyanakkor dokumentumon belül sem egységes. Eltérő sorköz-nagyság zavarja az egységes megjelenést.

C. A dokumentum feltétlenül javítást igénylő elemeinek azonosítása

- 1) A TK-ban a megyei koncepcióval való összhangot nem vizsgálták a tervezők, melynek pótlása szükséges.
- 2) Az ITS 2.4. fejezete nagyságrendi költségbeclést társít az egyes projekttervekhez, illetve táblázatos formában a forrás OP-k is megnevezésre kerülnek projektenként. A ráfordítási igény és a mozgósítható források közti kapcsolatot ugyanakkor nem mutatták be. Az ITS-nek tartalmaznia kell a tervezési időszakban (2015–2023) rendelkezésre álló források bármilyen módon történő nagyságrendi pontosságú beclését. A beclés történhet pl. a település

múltbeli (2007–13 EU tervezési ciklus) forrásfelhasználásának alapul vételével; a TOP megyei keretek ismeretében, azok várható településenkénti megoszlásának becslésével, amihez hozzáadhatók a tervezett ágazati beavatkozások költségei; vagy más települések hasonló adatai alapján, figyelembe véve a település ambícióit, terveit is (pl. a 2007–13 időszakban megszerzett források mennyiségének meghaladása stb.).

javasolt szöveg, például: *„Az ITS keretében megvalósítani tervezett projektek forrásigénye (mintegy XXXX millió Ft) jelentősen meghaladja a tervezési időszakban reálisan bevonható források mértékét, ami, optimista becslés esetén sem várható, hogy meghaladja a ZZZZ milliárd forint összeget. Mivel az elérhető források összetétele sem ismert, az ITS ténylegesen végrehajtásra kerülő beavatkozásai sem azonosíthatóak. Az elérhető forrásokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelése, lehetőség szerinti alakítása és ez alapján a végrehajtandó projektek kiválasztása az ITS menedzselésének részét képezi.”*

D. Egyéb, az értékelt dokumentum minőségének javítására irányuló javaslatok

- 1) Versenytárs-elemzést nem készítettek a tervezők, de megyei, Fejér megyei járásközpont-átlag- és országos adatokkal is összevetették az enyingi értékeket (pl. vállalkozássűrűség, helyi iparüzési adóbevételek, lakásállomány, ingatlanárak stb.). Javasolt a hasonlóknak tekintett városokkal való összehasonlítás fontosságára legalább utalni a szövegben (pl. *„A város határozza meg pozícióját társadalmi és gazdasági helyzetének legfontosabb területein más, hasonlóknak tekintett (közeli, hasonló népességszámú, hasonló társadalmi vagy gazdasági kihívások előtt álló, stb.) településekhez képest és az ITS monitorozása és értékelése során az elért eredményeket e települések eredményeivel, illetve helyzetének változásával vesse össze.”*)
- 2) Eredményindikátorokat azonosít az ITS (6.4. fejezet), mutatónként az adatforrások és a mérési gyakoriság megnevezésével. Bázis- és célérték viszont még indikátivan sem került meghatározásra. Belátható ugyanakkor, hogy az ITS intézkedéseikhez tartozó indikátorok bázis- és célértékeinek meghatározása a jelenleg rendelkezésre álló anyagok és ismeretek alapján valóban igen nehézkes. Javasolt ezért, hogy azoknál az indikátoroknál, ahol nem sikerült bázis- és célértékeket azonosítani, ott a dokumentum utaljon arra, hogy az ITS monitorozása (első éves felülvizsgálata) során kell majd azokat pótolni. Mindemellett a hiányosságok okát is célszerű kifejtteni (pl.: *„A monitoring és értékelési rendszer, így a bázis és célértékek végleges meghatározása akkor lehetséges, ha a stratégiában megfogalmazott projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut abba a fázisba, hogy a hozzájuk kapcsolódó eredmények, hatások és outputok azonosíthatóak és számszerűsíthetőek legyenek”*.) A fent leírtak mellett az ITS-ben meghatározott indikátorok számszerűsített értékei helyett szerepeltetni szükséges a várható/tervezett változást (növekedés, csökkenés, nem változik) az adott indikátorra vonatkozóan.
- 3) Térképileg igazolva megtörtént a szegregátumok lehatárolása. A térképi igazolás a MV-ban található. (Érdemes lenne az ITS-ben is megjeleníteni ezt.)
- 4) Ütemezést tartalmaz a dokumentum (ITS 2.4. fejezet), ehhez indoklást viszont nem adnak a tervezők. Javasolt, hogy az ITS bővüljön ki a beavatkozások ütemezését befolyásoló tényezők bemutatásával, illetve az ütemezés tömör indoklásával, különösen, ha az ütemezést más tényezők is befolyásolják, mint a külső források rendelkezésre állásának feltételezett időpontja. Célszerű végiggondolni és rögzíteni a projektek esetleges egymásra épüléséből és a projektek előkészítésének időigényéből adódó kényszereket.
- 5) A 6.1. fejezet városmarketinggel, helyi iparüzési adómentességgel, ingatlangazdálkodással foglalkozó pontjai mellett egyes projektervek a potenciális partnerek között magánbefektetőket is megneveznek. Az ITS azonban az együttműködés területeit nem

mutatja be. Javasolt ennek pótlása, az anyag akár több pontján is a lehetőségek megemlítése (pl. folyamatos kommunikáció, tájékoztatás, közös projekt-lehetőségek, támogatás stb.)

- 6) „Az önkormányzat mindenki számára elérhetővé teszi az eredményeket” – fogalmaz az anyag a monitoring információk kapcsán a 6.4. fejezetben, ám a partnerek, és az említett elérhetővé tétel konkretizálása egyaránt hiányoznak. Javasolt legalább a partnerek monitoring és értékelési jellegű tevékenységbe történő bevonásának módjára vonatkozóan pár mondatot beilleszteni a szövegbe. (Pl.: „a monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra negyedéves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában. A képviselőtestület évi egy alkalommal nyilvános közmeghallgatást tart az ITS megvalósításának előrehaladásáról.”)

Egyéb megfontolandó javaslatok, észrevételek a tervezők számára

- A MV 1.11.1. fejezet ábrájánál a forrásmegjelölés hiányzik; az 1.14. fejezet első térképénél hiányzik az ábraszám és a jelmagyarázat; a fejezet 3. térképének címe szintén hiányzik.
- Az 1.15.1.1. fejezet első ábrája jelen állapotában kevés hozzáadott értékkel bír, inkább felesleges, ilyen esetekben elég a szöveges elemzés.
- A TK 1. fejezetében („A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre”) egy ábra segítené az érthetőséget.
- A TK célrendszere kapcsán:
 - A jövőkép megfogalmazása kissé esetlen. “A térségi együttműködések motorjaként működő, erős helyi identitású, élhető kulturális és szolgáltató központ” cím például értelmezhetőbb lenne a tartalmi elemek megtartásával.
 - A tematikus célok szintjén, a jövőképben hangsúlyozott térségi együttműködés kevésbé köszön vissza.
 - A középtávú célok megnevezése nem mindig fedi a valós tartalmat.
 - Kérdés, hogy a “célok belső koherenciája” c. táblánál miért a SWOT tábla szerepel?
 - Az ITS-ben a középtávon tervezett intézkedéseket a szegregációs program keretében beazonosították. Több táblázat azonban félig van csupán feltöltve (az 55. oldalon pl. a felelősök hiányoznak; az 57. oldalon szintén).